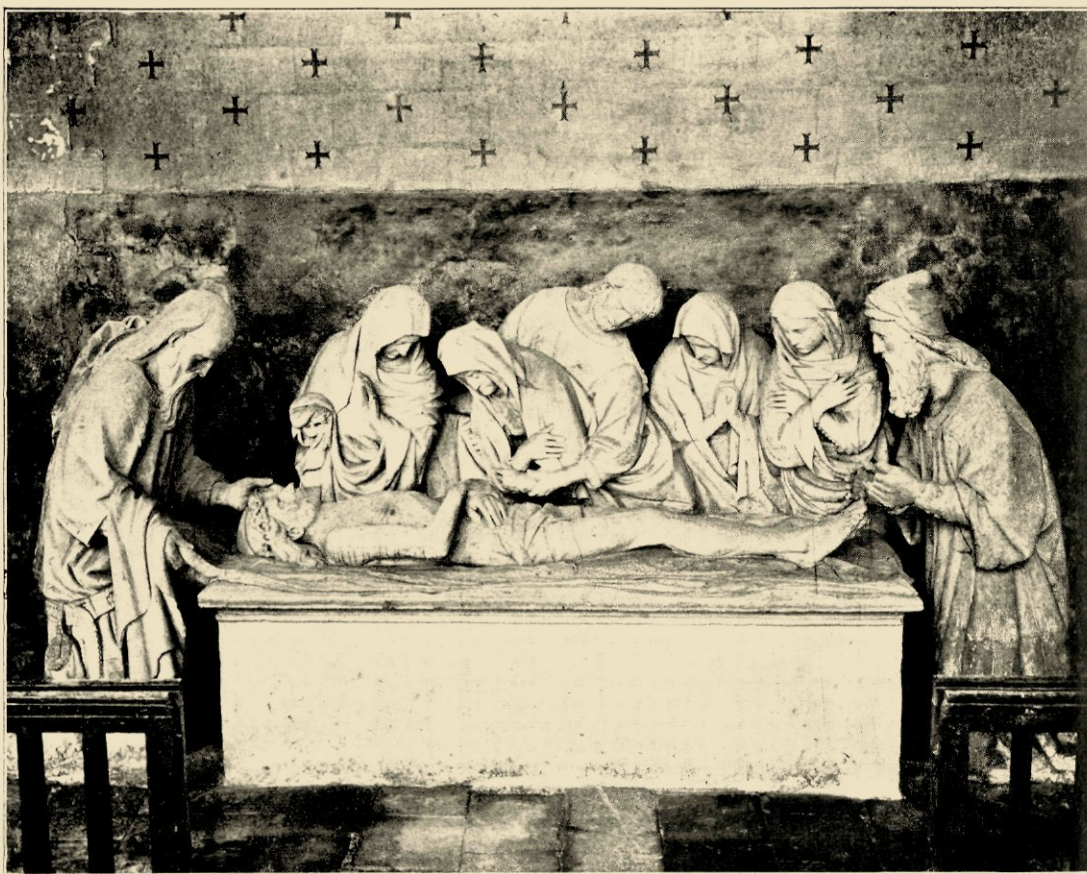

De Passie in de Fransche Kunst der Middeleeuwen.

ting komt den toeschouwer de huiveringwekkende beschrijving der H. Brigitta voor den geest. Maar de Christus aan het kruis is niet het oorspronkelijkste werk der kunstenaars: zij hebben een nieuwe figuur weten te scheppen, die is als de smartelijke samenvatting van gansch de Passie. Jezus, naakt, uitgeput, zit op een heuvel: zijn handen en voeten zijn gebonden. De doornenkroon verscheurt zijn voorhoofd en, wat hem nog aan

Welke ook de oorsprong dezer figuur is, de beteekenis ervan is duidelijk. Men ziet er gewoonlijk een uitbeelding in van den deerniswaardigen toestand van Jezus, als hij voor Pilatus staat en deze zegt: zie den Mensch. Maar een Ecce Homo is het niet, want daarop wordt Christus voorgesteld staande, met een mantel bekleed, dien men hem spottend om de schouders heeft geworpen, den rietstok als scepter in de hand. Het boven aangeduide

GRAFLEGGING IN DE KATHEDRAAL TE TROYES.

bloed is overgebleven, sijpelt langzaam weg. Hij schijnt te wachten en diepe droefenis vervult zijn oogen, die hij nauwelijks in staat is open te houden. Ook dit beeld der smart kan zeer goed door de Mysteriespelen geïnspireerd zijn. Op het tooneel toch kon de kunstenaar gedurende eenige oogenblikken den Christus zien, beroofd van zijn kleed, met berusting het oogenblik afwachtend, waarop de beulen met het oprichten van het kruis zouden gereed zijn.

beeld daarentegen stelt Jezus zittend voor, naakt, met gebonden handen. De kunstenaar heeft dus een ander oogenblik der Passie uitgebeeld. Bij sommige van die zittende figuren ligt aan de voeten een doodshoofd. Nu is het doodshoofd in de taal der kerkelijke kunst eene aanduiding van den Calvariënberg. Het beeld is dus een Christus, die op den Calvariënberg den dood afwacht. Hij heeft reeds kinnebakslagen ontvangen, is met doornen gekroond, bespuwd, gegeeseld. Hij